U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Jiřího Pally a JUDr. Marie Turkové v právní věci žalobce: **B. H.,** proti žalované: **Zdravotní pojišťovna Ministerstva vnitra České republiky**, se sídlem Kodaňská 1441/46, Praha 10, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 8. 3. 2010, č. j. 8 Ca 31/2009 - 36,

t a k t o :

I. Kasační stížnost **s e o d m í t á .**

II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Městský soud v Praze usnesením ze dne 8. 3. 2010, č. j. 8 Ca 31/2009 - 36, odmítl žalobu proti rozhodnutí rozhodčího orgánu žalované ze dne 30. 5. 2008, č. j. ZP-3415/08-ROo, sp. zn. ZP-58-191/HK-04-07. Tímto rozhodnutím podle § 90 odst. 5 správního řádu rozhodčí orgán žalované zamítl odvolání žalobce a potvrdil platební výměr pobočky žalované Hradec Králové ze dne 25. 4. 2008, č. j. 191/2008, kterým byla žalobci uložena povinnost zaplatit dlužné pojistné na veřejné zdravotní pojištění ve výši 12 960 Kč a penále ke dni 18. 4. 2008 ve výši 1741 Kč, ode dne 19. 4. 2008 zvýšené o 0,05 % denně z částky dlužného pojistného do dne jeho úhrady. Soud žalobu odmítl podle § 46 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) z toho důvodu, že nebyly splněny podmínky řízení. Žalobce totiž, vzdor dvěma výzvám soudu, obsaženým v usnesení ze dne 9. 10. 2008, č. j. 3 Nc 53/2008 – 12, a usnesení ze dne 5. 3. 2009, č. j. 8 Ca 31/2009 - 17, srozumitelně neozřejmil žalobní námitky ani nevyjádřil, čeho se domáhá.

Proti tomuto usnesení podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) včasnou kasační stížnost, kterou se domáhal jeho zrušení a vrácení věci Městskému soudu v Praze k dalšímu řízení.

Protože stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti zastoupen advokátem, Nejvyšší správní soud mu z tohoto důvodu opakovaně, celkem třikrát, zástupce ustanovil. Usnesením ze dne 17. 8. 2011, č. j. 4 Ads 145/2010 - 84, byl stěžovateli ustanoven zástupcem advokát JUDr. Jiří Závěský, usnesením ze dne 8. 9. 2011, č. j. 4 Ads 145/2010 -

93, byla žalobci ustanovena zástupkyní advokátka Mgr. Marie Voříšková a usnesením ze dne 4. 10. 2011, č. j. 4 Ads 145/2010 - 99, soud stěžovateli ustanovil zástupkyní advokátku JUDr. Zuzanu Kudynovou. Ustanoveným zástupcům soud současně uložil, aby ve stanovené lhůtě doplnili kasační stížnost tak, aby bylo zřejmé, z jakých konkrétních důvodů stěžovatel napadá usnesení Městského soudu v Praze o odmítnutí žaloby. Ani ustanovení zástupců však nijak k odstranění této vady kasační stížnosti nepřispělo.

Ve stěžovatelově případě totiž každý z výše jmenovaných ustanovených zástupců Nejvyššímu správnímu soudu sdělil, že se nemůže řídit pokyny a požadavky stěžovatele a požádal proto, aby byl zproštěn jeho zastupování. Jak přitom vyplývá z jejich podání, ani stěžovatel s jejich ustanovením a následně uskutečněnými konzultacemi nebyl spokojen a Nejvyšší správní soud je proto postupně zastupování stěžovatele zprostil (JUDr. Jiřího Záveského usnesením ze dne 8. 9. 2011, č. j. 4 Ads 145/2010 – 93, JUDr. Marii Voříškovou usnesením ze dne 4. 10. 2011, č. j. 4 Ads 145/2010 – 99 a JUDr. Zuzanu Kudynovou usnesením ze dne 26. 10. 2011, č. j. 4 Ads 145/2010 – 105). Jelikož ani opakovaná snaha odstranit nedostatek podmínky řízení spočívající v chybějícím zastoupení stěžovatele advokátem se nezdařila a ani třikrát opakované ustanovení zástupce z řad advokátů stěžovateli pro řízení o kasační stížnosti nebylo úspěšné, Nejvyšší správní soud poté usnesením ze dne 26. 10. 2011, č. j. 4 Ads 145/2010 - 105, vyzval stěžovatele, aby si sám vybral zástupce z řad advokátů a předložením plné moci doložil, že je pro řízení o kasační stížnosti zastoupen advokátem. Nejvyšší správní soud stěžovatele poučil, že v opačném případě bude kasační stížnost odmítnuta. Uvedené usnesení Nejvyššího správního soudu bylo stěžovateli doručeno dne 26. 10. 2011, kdy stěžovatel nahlížel do spisu Nejvyššího správního soudu a toto usnesení osobně převzal. Tato skutečnost je patrná z doručenky založené na č. l. 106 soudního spisu.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 3. 2011, č. j. 3 Ads 149/2010 - 126, dostupném na www.nssoud.cz, nemusí být i při splnění podmínek uvedených v § 35 odst. 8 s. ř. s. ustanoven zástupce v těch případech, kde by tímto úkonem nedošlo k naplnění zamýšleného cíle, tedy poskytnutí právní pomoci a současně realizaci zásady rychlosti a hospodárnosti řízení. K takovým případům patří i svévolné odmítání pomoci poskytované dosud ustanoveným zástupcem ze strany účastníka, odpírání potřebné součinnosti a maření jeho úkonů. Tak tomu bylo i v nyní posuzovaném případě. Nejvyšší správní soud se totiž celkem třikrát pokusil stěžovateli ustanovit zástupce a přispět tím k odstranění vad kasační stížnosti a splnění podmínek řízení. Ani v jednom případě však nebyl úspěšný. Kasační stížnost, která byla doručena Nejvyššímu správnímu soudu dne 22. 11. 2010, nebyla do dnešního dne doplněna tak, aby byla projednatelná. Za daných okolností proto soud vyzval stěžovatele, aby si sám vybral advokáta, který by odpovídal jeho požadavkům a vyhověl výzvě soudu. Ačkoliv bylo usnesení s výzvou k doložení plné moci advokáta stěžovateli doručeno dne 26. 10. 2011, tak stěžovatel do dne vydání tohoto rozhodnutí nepředložil Nejvyššímu správnímu soudu plnou moc udělenou advokátovi pro řízení o kasační stížnosti a ani jinak na tuto výzvu nereagoval.

Podle § 105 odst. 2 s. ř. s. musí být stěžovatel v řízení o kasační stížnosti zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních právních předpisů vyžadováno pro výkon advokacie. Podle Nejvyššího správního soudu stěžovatel

vzdor výzvě soudu k doložení zastoupení advokátem a poučení o možných následcích nevyhovění výzvě neučinil ničeho a chybějící plnou moc soudu nedoložil. Stěžovatel přitom ani nedoložil, že má vysokoškolské právnické vzdělání vyžadované podle zvláštních právních předpisů pro výkon advokacie. Povinné zastoupení advokátem, případně vysokoškolské právnické vzdělání stěžovatele, je přitom podmínkou řízení o kasační stížnosti a bez jejího splnění nelze v řízení pokračovat. Proto Nejvyšší správní soud podle § 37 odst. 5 s. ř. s. užitého přiměřeně podle § 120 s. ř. s. kasační stížnosti odmítl.

Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že tímto postupem není zasaženo do práva stěžovatele na přístup k soudu. Stěžovatel totiž svým postojem k věci a k ustanoveným zástupcům, především pak svými požadavky, způsobil, že se veškeré vynaložené úsilí ustanovených zástupců směřující k odstranění vad kasační stížnosti naprosto minulo účinkem. Postupně ustanovovaní zástupci vešli se stěžovatelem v kontakt, krátce poté se ovšem obrátili na Nejvyšší správní soud se žádostí o zproštění povinnosti zastupovat stěžovatele v řízení o kasační stížnosti. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 14. 7. 2010, č. j. 6 Ads 34/2010 - 257, dostupném na www.nssoud.cz, „*v situaci, kdy se stěžovatel sám svým jednáním ... zbavil možnosti využít služeb ustanoveného zástupce, nečiní postup krajského soudu nezákonným ani skutečnost, že mu nebyl ustanoven advokát další.*“. Uvedené závěry je třeba aplikovat i na nyní posuzovaný případ. Stěžovateli byla totiž dána celkem třikrát příležitost, aby byl v řízení o kasační stížnosti zastoupen advokátem a byly tak odstraněny vady kasační stížnosti. Bez jakéhokoliv pozitivního výsledku byli soudem opakovaně ustanovováni zástupci, prodlužovala se doba řízení a zvyšovaly se jeho náklady. Jelikož stěžovatel nebyl opakovaně spokojen se zástupci ustanovenými mu soudem, dostal možnost zvolit si takového advokáta, který by jeho požadavkům vyhověl. Této možnosti však stěžovatel nevyužil.

Nad rámec výše uvedeného Nejvyšší správní soud dodává, že musel trvat na splnění podmínky řízení uvedené v § 105 odst. 2 s. ř. s., tedy vyžadovat povinné zastoupení stěžovatele advokátem pro řízení o kasační stížnosti. Podmínky řízení totiž stanovuje zákon a soud se od něj nemůže odchýlit. Předmětná zákonná právní úprava přitom není protiústavní a neznamená překážku přístupu k soudu. Povinné zastoupení advokátem je vyžadováno teprve pro řízení o kasační stížnosti před Nejvyšším správním soudem, tedy vrcholným článkem soustavy správního soudnictví, kde se předpokládá řešení složitých právních otázek a povinné zastoupení advokátem má přinést kvalifikovanější přístup k věci. Účel povinného zastoupení je v daném ohledu zcela legitimní a ospravedlnitelný. V nyní posuzovaném případě nemůže od tohoto požadavku Nejvyšší správní soud ohlédnout a prominout nesplnění uvedené podmínky řízení.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 3 věty první a § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. prosince 2011

JUDr. Dagmar Nygrínová

předsedkyně senátu